

Šebetovská knihobudka

Na chodbě obecního úřadu byla zřízena první šebetovská knihobudka. Jak funguje? Knihy jsou zde máme k dispozici všem zájemcům, kteří je mohou zcela bez omezení využívat - knihy si vypůjčit a vrátit, ponechat si je nebo přinést

vlastní knihy, které už chtějí vyřadit a zdarma je do knihobudky věnovat. Díky tomu se tak mohou k dalším knihomolům dostat i publikace, které byste po jednorázovém přečtení už nikdy neotevřeli.

Vedoucí knihovny Ing. Miroslava Mertlíková

Nabídka služeb

Sběrna odpadů je otevřena každou sobotu v lichém týdnu, tedy **10. října a 24. října 2020** od 14 do 15 hodin.

***Svoz odpadových nádob z domácností**

Bloodpad – čtvrtek 8. a 22. října, 5. listopadu.

Papír – čtvrtek 29. října.

Plast a nápojový karton – čtvrtek 15. října

Směsný odpad – pátek 9. října a 6. listopadu

Případnou Vaši reklamaci nevyvezené nádoby uplatněte u dispečera pana Dočkala, mobil: 778 700 840.

*** Knihovna** je otevřena každou středu od 14 do 17 hodin.

***Telefony na ohlášení poruch:**

TOPNET internet – telefon 736 484 631, o víkendech volejte číslo 731 413 488. UNET internet tel. 604 758 166.

***Česká pošta v Šebetově**

Pondělí 7:30 – 12:30 hodin, úterý 10:30 – 13:30, 14 – 17 hodin, středa 7:30 – 12:30 hodin, čtvrtek a pátek 11 – 16 hodin. Nové telefonní číslo **954 267 935 /VoIP/**.

Omlouváme se všem zájemcům, ale z důvodu současné epidemiologické situace jsme se rozhodli zájezd za kulturou do Prahy přesunout na jarní měsíce. O termínu budeme včas informovat.
Děkujeme za pochopení.

Říjen v pranostikách

Čím déle vlaštovky u nás v říjnu prolévají, tím déle pěkné a jasné dny potrvají.
Divoké husy na odletu - konec i babímu létu.
Je-li říjen velmi zelený, bude zato leden hodně studený.
V říjnu mnoho dešťů, v prosinci mnoho větrů.
Mlhy v říjnu - sněhy v zimě.
Studený říjen - zelený leden.
Když dlouho listí nespadne, tuhá zima se přikrade.
Čím dříve listí opadne, tím úrodnější příští rok.
Sněží-li brzy v říjnu, bude mokrá zima.
21. Svatá Voršila zimu posílá.
21. Když na Uršulu větr duje, tuhou zimu ohlašuje.
28. Po Šimoně a Judy naděj se sněha, neb hrudy.

Výsledky voleb v Šebetově

Okrsková volební komise obce Šebetov oznamuje výsledky voleb do krajského zastupitelstva ve dnech 2. a 3. října 2020. V obci Šebetov bylo zapsáno 724 voličů, vydáno 226 obálek, což je voličská účast 31,22 %. Odevzdáno bylo 225 platných hlasů.

Výsledky hlasování v obci Šebetov:

ANO 2011 – 61 hlasů – 27,11 %

KDU-ČSL – 52 hlasů – 23,11 %

Starostové pro jižní Moravu – 27 hlasů – 12 %

Česká pirátská strana – 22 hlasů – 9,77 %

ODS s podporou Svobodných a SOM – 21 hlasů – 9,33 %

ČSSD – 11 hlasů – 4,88 %

Trikolóra hnutí občanů – 9 hlasů – 4 %

SPD – 8 hlasů – 3,55 %

KSČM – 7 hlasů – 3,11 %

Spolu pro Moravu – 3 hlasy – 1,33 %

Demokratická strana zelených – 2 hlasy – 0,88 %

Levice – 1 hlas – 0,44 %

ROZUMNÍ-Petr Hannig – 1 hlas – 0,44 %.

Zubní pohotovosti

Zubní pohotovost je dle rozpisu zajištěna o sobotách, nedělích a ve svátky od 8 do 13 hodin.

10.10. MUDr. Tomášková, Blansko, Pražská 1b, telefon 734 177 800

11.10. MUDr. Sládek, Velké Opatovice, nám. Míru 492, telefon 516 477 319

17.10. MUDr. Semrádová D., Sloup, Zemspol 221, telefon 516 435 203

18.10. MDDr. Hájková Barbora, Blansko, Gellhornova 9, telefon 725 332 967

24.10. MDDr. Bočková Eva, Kunštát, nám. ČSČK 38, telefon 516 462 203

25.10. MUDr. Bočková Jana, Kunštát, nám. ČSČK 38, telefon 516 462 203

28.10. MDDr. Dufková Simona, Blansko, Pražská 1b, telefon 774 425 074

31.10. MUDr. Fenyk Vlastimil, Letovice, Tyršova 15, telefon 516 474 310

01.11. MDDr. Fojtíková Veronika, Rájec, Zdr. středisko, telefon 516 432 138

MUDr. RULA MACHAČOVÁ

ORDINAČNÍ DOBA

ŠEBETOV	BOSKOVICE
PO 7:30 - 10:00	PO 12:00 - 15:00
ÚT 11:00 - 13:00	ÚT 7:00 - 10:00
ST 7:30 - 10:00	ST 12:00 - 14:30
ČT neordinuje	ČT 7:00 - 11:30
PÁ 7:30 - 10:00	PÁ 10:30 - 13:00

Možnost očkování proti chřipce, nutno objednat!

„Šebetovský zpravodaj“ – periodický tisk územně-správního celku obce Šebetov. Měsíčník vydává Obec Šebetov, IČO: 00281069, příspěvky přijímá Mgr. Jana Manová, e-mail: sebetovskyzpravodaj@seznam.cz. Uzávěrka pro příspěvky je vždy 25. den v měsíci. Tisk OÚ Šebetov, tel. 516 465 429. Náklad 500 kusů. Neprodejné, zdarma. MK ČR E 21776.

ŠEBETOVSKÝ ZPRAVODAJ

61. ročník

ŘÍJEN 2020

Slovo starosty...

Říjen je pro mnohé nejkrásnějším měsícem podzimu, který se již rozproudil naplno. Paleta barev, kterou příroda používá, je neskutečně pestrá a zajímavá. Při potulování krajinou se kocháte nádhernou barevností listů i plodů a obdivujete přehršel odstínů barev, které příroda vykouzila.

Proměnlivost října trefně vystihuje stará pranostika: „Na jednom konci říjen ještě hřeje, ale na druhém již mrazí.“ První dny ještě spadají do babího léta, přesto je v něm cítit neoddiskutovatelná blízkost zimy. Barvy léta se mísí s barvami podzimu a někdy se přidá i zima s prvními hustými mlhami a třeba i nějakou tou vločkou.

Říjen je také měsícem sklizení posledních plodin a údržby zahrad a zeleně. Naprostá většina domácností v obci se aktivně zapojila do systému odděleného svozu odpadů. Od Technických služeb Malá Haná jsme stále častěji upozorňováni na přetěžování nádob na bioodpad. Nyní je toho docela hodně k odložení - shnilá jablka, brambory, rajčata, tráva, zahradní zeleň či ostříhané keře. Prosím, mějte na paměti, že nádoby jsou z pouhého plastu, dimenzované na maximální hmotnost 110 kg. Ačkoliv se pracovníci snaží tyto nádoby šetrně vysypat, přesto se jim nedaří kolikrát zabránit poškození nádoby, kdy se utrhne límec nebo poškodí uchycení koleček. Z informačního systému máme díky čipům v nádobách po každém svozu podrobný přehled o svezenech nádobách a hmotnosti jejich obsahu. Přetěžování nádob je opravdu realitou posledních týdnů. Poškození se kvalifikuje, jako špatné zacházení občanů s nádobou a tito si musí na vlastní náklady pořídit náhradní hnědou nádobu na místo té z dotací.

Vzhledem k získané dotaci na odpadové nádoby je také dobré vědět, že popelnice, které byly bezplatně vydány občanům, je nutné alespoň 1 x za tři měsíce přistavit k výsypu! Systém vše eviduje, kontroluje a vyhodnocuje. V prvním pololetí roku jsme vydali 180 sad odpadových nádob na papír, plast a bioodpad. Pro desítku dalších zájemců, kteří se k odpadovému systému připojili až dodatečně, již máme k dispozici příslibené nádoby. Do konce října tyto nádoby zavedeme do informačního systému, spárujeme čipy s evidenčními kódy a nádoby doručíme do domácností.

Čištění a prohlídky komínů

Před začínající topnou sezónou upozorňuji občany na zákonnou povinnost provést alespoň 1x ročně odbornou kontrolu kouřovodů a těles komínů

autorizovaným kominíkem. Kontrola spojená s vymetením komínu znamená zvýšení účinnosti komínového tahu, bezpečí Vás i osob v objektu a především platnost pojistky Vaší nemovitosti.

I pro letošní rok jsou tyto odborné práce nasmlouvány s Kominictvím Koudelka z Moravské Třebové /**mobil: 601 559 949**/. Hromadné kontroly týmem kominíků budou prováděny v Šebetově ve dnech **27, 29. a 30. října 2020**. Lonští zákazníci se již hlásit nemusí, firma jim termín prohlídky oznámí minimálně den předem telefonicky. Noví zájemci si prohlídku mohou sjednat na výše uvedeném čísle.

Dezinfekce prostor

S respektem, že v naší obci provozujeme zdravotní středisko, do kterého přijíždí pacienti z celého okolí, byl pořízen generátor ozónu. Přístroj umožňuje každodenní bezpečné a důkladné desinfikování prostor při minimálních nákladech. Další dva přístroje byly zakoupeny pro potřeby mateřské a základní školy.

Poděkování

Touto cestou bych chtěl poděkovat hejtmanovi Jihomoravského kraje **JUDr. Bohumilovi Šimkovi** za poskytnutí příspěvku na úhradu nákladů stavebních úprav hlavní křižovatky v Šebetově.

Pan hejtman se mnou osobně konzultoval dopravně-bezpečnostní situaci na sklonku loňského léta, kdy navštívil naši obec a zajímal se o projekt budoucího řešení, náklady a zajištění financování. V rámci návštěvy mi vyjádřil svoji podporu a přislíbil podle možností Kraje i případný finanční příspěvek s vědomím, že křižovatka je přestupním uzlem IDS JMK.

Moje žádost o individuální dotaci byla schválena. A to i přes současnou složitou finanční situaci, kdy Jihomoravský kraj nemá naplněny očekávané příjmy a čelí mimořádným výdajům. Obci Šebetov byl odsouhlasen příspěvek ve výši 700 tis. Kč. *Pane hejtmane, velice Vám děkuji za Vaše pochopení a pomoc.*

Lampiónový průvod

Je každoroční krásnou tradicí, že v předvečer svátku Dne vzniku našeho samostatného československého státu pořádáme lampiónový průvod. Vzhledem k současné složité epidemiologické situaci a vyhlášeným hygienickým opatřením ještě nebylo rozhodnuto, zda letošní průvod uskutečníme. Pokud to podmínky dovolí, budeme o akci včas informovat prostřednictvím rozhlasu, webu, kabelovky a nástěnek na křižovatce a v obchodech.

Závěrem

Následujícím snímkem našich nových prvňáčků a nové paní učitelky si dovolím připomenout radostnou atmosféru ze zahájení školního roku v základní škole.

Nadějnou zprávou je uzavření smlouvy na dodávku nového dopravního vozidla pro naši zásahovou jednotku. Optimistický předpoklad předání vozu je únor 2021. Intenzivně se také pracuje na administraci dotace pro zateplení hasičské zbrojnice. Realizace stavby je uvažována od jara 2021. Realizátorem bude firma STAVKOM Boskovice, která vzešla z nabídkového řízení. V říjnu také doufám v opětovné obnovení schodiště před základní školou. Naproti poště se nyní pracuje na stavbě rozšířené parkovací plochy.

A na samý závěr již tradiční graf zářiových srážek, které zaznamenala naše on-line meteostanice.

Zdeněk Čížek

Zprávy z 5. zasedání zastupitelstva

Zastupitelstvo obce Šebetov se sešlo k veřejnému zasedání v úterý 1. září 2020. Zastupitelstvo projednalo a schválilo dofinancování úprav splaškové kanalizace na návsi. Celkové náklady na vícepráce a dodělání (domovní přípojky, oprava havárie potoka u zámku, příčný odvodňovací práh u zbrojnice) činí 480 tis. Kč. Do výběrového řízení na zateplení a úpravy hasičské zbrojnice se do druhé výzvy přihlásila pouze společnost Stavkom s nabídnutou cenou 3,4 mil. Kč. Předpokládaná dotace z programu Zelená úsporám je do 35% způsobilých výdajů na snížení energetické náročnosti budovy. Zastupitelstvo souhlasí s uzavřením smlouvy. Dále ZO projednalo a schválilo: žádost o proplacení drobných oprav v přízemí OÚ, dotaci na fasádní barvu a smlouvu se společností Cetin pro přeložky kabelů při opravách hlavní křižovatky.

Šebetovský zpravodaj

Sbor dobrovolných hasičů Šebetov podal žádost o pronájem společenských prostor na hasičské zbrojnici a žádost o užívání znaku obce Šebetov. Pronájem společenských prostor bude řešen po zateplení zbrojnice a instalaci podružného plynoměru a elektroměru. Zastupitelstvo udělilo souhlas s užíváním znaku. Předseda kontrolního výboru pan Krejčíř seznámil zastupitelstvo s činností výboru a předložil zprávu o provedených kontrolách. U zjištěných nedostatků (chybějící smlouva se stavebním dozorem a porušení smlouvy při vedení stavebního deníku v rámci oprav hlavní křižovatky) již byly provedeny opatření pro jejich odstranění.

Ověřovatel zápisu: Daniel Lizna

Robert Fulghum

Všechno, co opravdu potřebuju znát, jsem se naučil v mateřské školce.

Mateřská škola Šebetov slaví 40. narozeniny!

Dne 1. září uplynulo již 40 let od doby, kdy poprvé děti vkročily do nové budovy Mateřské školy v Šebetově. S výstavbou budovy bylo započato v roce 1978 a po necelých třech letech byla díky 21 tis. odpracovaných brigádnických hodin občanů Šebetova budova dokončena za celkových nákladů 4,2 mil. Kčs.

Slavnostní otevření se uskutečnilo 30. 8. 1980, kdy na

programu byla nejen prohlídka školy, ale také zhodnocení výstavby nebo vyhodnocení nejlepších pracovníků. Tehdy moderní dvoutrídni MŠ s kapacitou 60 dětí byla předána ředitelce Heleně Strážové, která ve své funkci setrvala až do odchodu do důchodu v roce 1998, kdy ji ve funkci ředitelky vystřídala Ilona Pešová. V roce 1999 došlo k poklesu počtu dětí a bylo již otevřeno pouze jedno oddělení. Druhé patro tak bylo využito jako prostory pro jídelnu ZŠ a později zde byla také zřízena školní družina. Je tomu tak dodnes. Počty dětí hlášených k docházce do mateřské školy ale mají v posledních letech opět vzrůstající tendenci. K poslední velké změně v personálním obsazení došlo v roce 2018, kdy do funkce ředitelky nastoupila Mgr. Kamila Koutná a paní učitelku Jitku Horákovou, která v MŠ působila již od jejího otevření, vystřídala paní učitelka Bc. Adéla Žáčková. Celých 40 let se bohužel také podepsalo na stavu budovy a tak v posledních dvou letech byla provedena nutná rekonstrukce sociálního zázemí, výměna oken, nábytku, techniky a osvětlení, za což touto cestou velice děkujeme panu starostovi a zastupitelům obce. V dalších opravách bude potřeba dozajista pokračovat. Každodenní užívání budovy je znát a chceme být i nadále pyšní na naši mateřskou školu, stejně jako tomu bylo před 40 lety v den jejího otevření.

říjen 2020

Vzhledem k současné epidemiologické situaci nemohou bohužel proběhnout plánované oslavy 40. výročí otevření MŠ, ale budeme doufat, že situace dovolí a budeme moci toto výročí oslavit napřesrok.

Mgr. Kamila Koutná, ředitelka MŠ Šebetov

Z archivu...

DÁREK NEJMENŠÍM

Od začátku nového školního roku slouží šebetovským dětem nová mateřská škola, vybudovaná v akci Z. Občané Šebetova ji budovali tři roky, při její výstavbě odpracovali 21 tisíc bezplatných brigádnických hodin a vytvořili tak dílo v hodnotě 4,2 mil. korun. Ředitelka Helena Strážová a vedoucí stavby František Kopal. Organizací TJ Sokol a Svazu požární ochrany i dalším deseti jednotlivcům, nejobětavějším brigádníkům, bylo pak předáno čestné uznání Místního národního výboru Šebetov. Nová, velmi účelně řešená budova mateřské školy pro 60 dětí slouží tedy už čtvrtý týden svému účelu. Zbývá ještě dokončit venkovní terénní úpravy na hřišti a zejména dorešit problém tří provozních zaměstnanců, které přislíbily uvolnit JZD Malá Haná. Věříme, že vyjdou vstříc potřebám mateřské školy a umožní tak, aby se provoz tohoto předškolního zařízení rozběhl naplno.

Z historie mateřské školy...

Mateřská škola v Šebetově byla otevřena v roce 1940 jako

součást Obecné školy a pod jejím ředitelstvím. Osamostatněna od Obecné školy pak byla dne 1. 9. 1946 a jejím vedením pověřena p. uč. Benešová-Říhová. I nadále jí však byla určena 1 místnost v budově školy bez stravování a s přerušovaným provozem. Opatrovníci byla pověřena paní Hedvika Kopalová. Podmínky pro stávající počet dětí byly velice stísněné a vybavení místnosti skromné. Díky společné snaze ředitelky a MNV byla za aktivní pomoci rodičů školka po 17 letech k 1. 9. 1957 přestěhována do upravených prostor v přízemí MNV(dnešní OÚ). Provoz školy probíhal od 7.30 do 18.00 hodin s přerušovaným odchodem dětí domů na oběd. Teprve od 1. 11. 1959 byl zahájen provoz školního stravování, takže fungovala jednotřídní MŠ s celodenním provozem. Po odchodu do důchodu p. Říhové byla pověřena řízením školy paní Helena Strážová. Personál školy tvořily: Ludmila Kalandrová – učitelka, Marie Pátečková – školnice a Cyrilka Smékalová – kucharka. Protože počet docházejících dětí byl vysoký – 42, podařilo se ředitelce společně s MNV zřídit 1 třídu odloučeného pracoviště na Pavilonku (dnešní služební byt Horákovi), do kterého od 1. 9. 1977 docházelo 18 předškoláků. Učitelkou byla jmenována p. Ludmila Dokoupilová. Provoz na této třídě byl polodenní a strava se převážela ze stávající MŠ. V roce 1977 na místo školnice nastoupila p. Věra Liznová. Protože počty dětí byly vysoké a podmínky pro zdárný provoz nevyhovující, začala stávající ředitelka situaci řešit a obhájila návrh na stavbu nové MŠ v obci. Stavba byla zadána RD Jeseník a byla budována v akci Z, na jejíž uskutečnění bylo třeba sdružit 4 miliony Kčs. Celková vyčíslená hodnota byla 5,5 miliónů Kčs.

Ředitelka Helena Strážová vzpomíná...

„Stavba byla náročná jak časově, tak na brigádnickou pomoc rodičů, kteří měli podmínku pro přijetí dítěte odpracovat celkem 300 brigádnických hodin zdarma. Společným úsilím se podařilo velké dílo. Ve funkci ředitelky jsem pracovala 36 roků, což je několik generací. Byly to roky často velmi náročné, obtížné, ale mezi dobrým kolektivem a těmi nejmenšími dětmi vždy radostné, uspokojivé a naplněné. Práce učitelky je krásným poselstvím, pokud je vykonávána s láskou. Malé děti jsou tou nejtvárnější hmotou, na které lze stavět základy celkového charakteru člověka. Děti dovedou nevědomky někdy ublížit, ale dovedou být velmi vnímavé, citlivé a nezištné. Snažila jsem se vždy vytvořit optimální podmínky školy natolik, aby děti do ní rády chodily a rády na ni vzpomínaly. Vždyť MŠ je vlastně jejich druhým domovem, kde pobývají převážnou část dne...“.

Současné prostory MŠ

Františkou roz. Vrzalovou z Předína u Třebíče a synkem Ottou měli k dispozici jeden z bytů v hlavní budově. Služební práce u Krimmelů vykonávala Aloisie Popelářová z Kořence. V druhém bytě žil s manželkou a dvěma syny od r. 1901 šafář Karel Konečný rodem z Krakovce u Prostějova. A z Hané, přesněji z Pěnčína nedaleko Drahanovic pocházel i dráb František Kopečný, který se s manželkou Františkou a třemi dcerami přistěhoval do dvora v r. 1908.

V obytném domě čp. 107 bylo zapsáno devět rodin pacholků, tedy celkem 43 osob. Šest bytů bylo prázdných. Dělníci se často střídali, byli nespokojeni, že málo vydělávají a špatně bydlí. Sezonní dělníci přicházeli jen na žně a na některé polní práce. Kolem r. 1925 se plat čeledína pohyboval kolem 350 Kč měsíčně, k tomu měl deputát 1 l mléka denně a měsíčně 1 m dřeva, 1q brambor a 1q obilí. Ženy dostávaly kolem 120 Kč měsíčně a neměly žádný deputát.

1920

Po I. svět. válce požadoval nový správce velkostatku Hubert Ludwig po akcionářích zvýšení nájmu, tito se bránili, a nakonec nájem zrušili. Mořicův dvůr tak znovu začal pracovat v režii velkostatku. Správcem v té době byl stále Josef Krimmel, na kterého Josef Dokoupil vzpomíná jako na dobrého hospodáře, který své práci rozuměl. Například plánoval, jak naložit s vymláceným obilím, kolik z něho nechat pro dobytek, kolik na setí, kolik pro deputát. Za I. svět. války schoval dva vagony obilí a kdo z dělníků potřeboval, mohl si přijít a každý dostal mouky zadarmo. Každou práci sám prodělal, proměřil a podle toho platil sezonní dělníky.

Místo šafáře zastával od podzimu 1918 Josef Ševčík z Pohory, který s rodinou bydlel v hlavní budově. V obytném domě čp. 107 žily rodiny čeledínů Josefa Staňka z Bořitova, drvoštěpa Karla Suchého z Boskovic, pasáka Josefa Přikryla z Pohory, nádeníka Josefa Dokoupila z Pohory, čeledína Jana Tesaře z Noviči, čeledína J. Tesaře z Jaroměřic a krmičky, vdovy Marie Řezníčkové z Jaroměřic. V dalších bytech jsou zapsáni služební Františka Suchá z Vísek se synem a kočí František Vodák z Hor. Štěpánova.

1925

Protože Josef Krimmel nechtěl „držet basu“ s novým správcem velkostatku Hubertem Ludwigem (ano, to je ten, co zašantročil Vilu čp. 108 a nakonec ho z toho ranilo - Zpravodaj čs. IV/2018) a jeho kumpány od mokrého stolu, začali ho tito před baronem očerňovat, až nakonec dosáhli jeho odvolání. Novým správcem Mořicova dvora se stal Josef Grenar, který zde hospodařil až do jara 1945. Josef Dokoupil na něho vzpomíná následovně: „*Grenar přišel z Úsobrna. Vyučil se zedníkem, potom přišel k Dr. Novákovi jako kočí, od něho se dostal do zámku jako štolba, potom jako kočí a nakonec ho baron dal vyučit za svého šoféra. Pak jel s baronem do světa a nakonec když byl sesazen Krimmel (lesmistr z něho udělal blázna) tak byl povýšen na správce ve dvoře. To byla voda na mlýn pro baronské úředníky. Grenara si obtočili kolem prstu, vzali ho do své partie, hrál s nimi karty, platil. Grenar ze dvora dodával a zabíjel prasata, telata, drůbež a dobytek, dělaly se velké hostiny. Za Krimmela se nemohlo nic takového dělat... Po r. 1945 se stal národním správcem Parolek ze Sudic a hospodařil s Dlapou. Ve dvoře bylo všechno v převratových dnech rozebráno. Půda byla předně dána deputátníkům - pokud měli zájem, a pak zemědělcům, kteří měli málo půdy pro hospodaření.*“

V r. 1939 žili se svými rodinami v hlavní budově čp. 104 Josef Grenar, Jan Lepka, Adolf Brabec, Alois Janík a Stanislav Pichler. V domě čp. 107 byly zapsány rodiny Vincence Kudy, Josefa Babáčka, Františka Drmolce, Josefa Přikryla, Aloise Šimka, Václava Fojtíka, Františka Nakládala, Čeňka Lahody a Aloise Grepla.

Na přední straně: Mořicův dvůr - hlavní budova. Foto z doby kolem r. 1900.

Příště

V prosinci to bude - a je to neuvěřitelné - plných deset let, co jsem poprvé zveřejnila ve Zpravodaji článek, věnovaný historii Šebetova. V příštím vydání „Pohledů“ proto zavzpomínám, jak tato myšlenka vznikla a co vše nového a zajímavého se v průběhu těch deseti let podařilo v souvislosti s historií naší obce objevit. V druhé části si pak povíme o popravách na kopci Hájku a o knínickém hrdelem právu, pod něj spadal i Šebetov.

Součástí této přílohy je situační plánec Mořicova dvora a dále situační plánec sladovny, který v minulém čísle vyšel v malé velikosti.

Na základě archivních dokumentů a vzpomínek pamětníků zpracovala Miroslava Boháčková, 679 35 Šebetov 72, tel. 724 275 143, e-mail: bohackova.mirka@seznam.cz.

1. Pětipodlažní sýpka z doby kol. r. 1840. (Foto asi 1975.)

3. Původní vchod do hlavní budovy, na voze zaměstnanci JZD. (Foto asi 1955.)

2. Stáje z doby kol. r. 1840, vpravo sklep. (Foto asi 1975.)

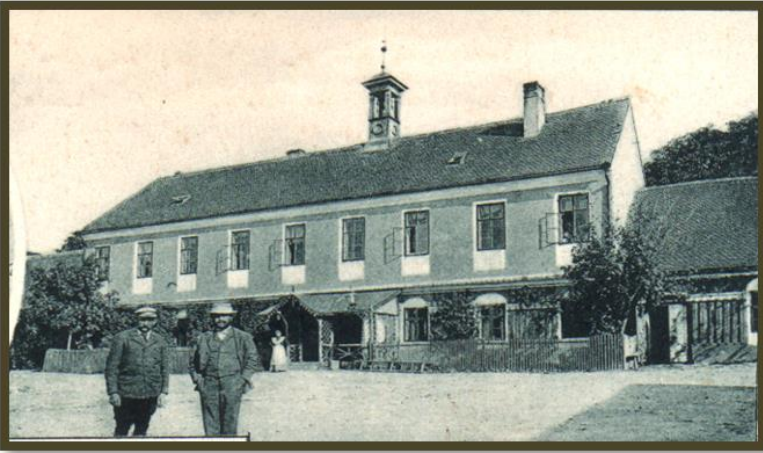

4. Hlavní budova, v popředí konírna. (Foto asi 1975.)

Říjen 2020, čís. 57

Pohled

do historie obyvatel a domů obce Šebetov

Mořicův dvůr

S příchodem hrabat Strachwitzů do Šebetova v r. 1825 dochází k nebývalému rozvoji celého panství. Karel hrabě Strachwitz a od r. 1837 jeho syn a dědic Mořic hrabě Strachwitz zakládají přímo v obci cukrovar, dále v lokalitě zvané „Baba“ cihelnu a v údolí při říčce Bělé vodní pilu. To však nejsou zdaleka jediné stavební počiny nových majitelů. Po r. 1827 nechává Karel hrabě Strachwitz vybudovat v lesích východně nad Šebetovem hospodářský dvůr zaměřený především na chov ovcí, který posléze dostane jméno po svém zakladateli Karlův dvůr. Pozadu nezůstává ani Mořic hrabě Strachwitz, na jehož pokyn je o pár let později založen severně od obce další hospodářský areál, který vstoupí do historie jako Mořicův dvůr.

Založen r. 1835 nebo r. 1837?

Podnět k výstavbě hospodářského dvora v části zvané Padělky, která se nachází na hranici katastru Šebetova a Světlé dal Mořic hrabě Strachwitz v r. 1835, což nakonec dokládá vzácně dochovaný základní kámen. Zazděný je v soklu nízké budovy po pravé straně při vjezdu do areálu, a i když se na něm již značně podepsal zub času, přesto stále ještě lze rozeznat čísi neobratnou rukou vytesaný nápis „*Mauritz Graf Strachwitz*“ a letopočet 1835. Směle tak můžeme vyvrátit všechny ty zdroje, které uvádějí, že Mořicův dvůr byl založen v r. 1837.

Podle mapy stabilního katastru z doby po r. 1835 se areál Mořicova dvora skládal z jednopatrové hlavní budovy, kde se vedle kanceláře nacházely byty správce, šafáře a drába. Stálí či sezonní dělníci doprovázeni vždy celou rodinou bydleli v přízemním domku vlevo od budovy, z opačné strany se pak nacházelo hospodářské stavení, sloužící coby skladiště či dřevník. Z jižní a severní strany proti sobě stály dvě stáje. Přijezd ke dvoru byl směřován jednak z Rychvaldské cesty odbočkou, která pokračovala mezi panskými loukami pod lesem (dnešní cesta tu původní z části kopíruje), a jednak odbočkou z okresní silnice, vedoucí na samé hranici šebetovského a světelského katastru (*obr. 1*).

Někdy v letech 1840-50 se Mořicův dvůr (*něm. Moritzhof*) rozšířil o třetí stáj, která spojením se dvěma původními vytvořila uzavřený dvůr. V sousedství hlavní budovy vyrostla mlékárna s nevelkou stodolou a dále výrazný objekt pětipodlažní sýpky. Pozemek mezi obytnými budovami a sýpkou sloužil místním jako zelinářská zahrada.

Mořicův nebo Augustin?

Od svého založení po následujících třicet let nesl dvůr název po svém zakladateli. V r. 1865 koupil velkostatek ve veřejné dražbě vídeňský obchodník se sukem Jan Maya, který se z nějakého důvodu rozhodl dvůr přejmenovat, a tak se v soupisech obyvatel k r. 1868 poprvé setkáváme s názvem Augustin dvůr (*něm. Augustenhof*) se zřetelnou poznámkou, že jde o bývalý Mořicův dvůr. Kdo byla ona Augusta, které se dostalo takové cti, není z archivních materiálů zřejmé. Snad šlo o manželku Jana Mayi, snad o jinou příbuznou, těžko říci. (*O rodinných poměrech Jana Mayi snad až na to, že byl židovského původu, se mi zatím nepodařilo zjistit nic bližšího.*)

Označení Augustin dvůr se objevuje i na mapě tzv. III. vojenského mapování z doby po r. 1876. Je zajímavé, že přetisk téže mapy přibližně ze stejného období se znovu vrací k původnímu pojmenování. Aby byla celá záležitost kolem názvu dvora ještě zamotanější, v soupisech obyvatel k r. 1880 je celý areál zapsán jako „Světelský dvůr panský“, což zřejmě vychází ze skutečnosti, že v určitém časovém období náležel z podstatné části ke katastrálnímu území obce Světlá. Po r. 1880 se v dobovém textu hovoří již výhradně o Mořicově dvoře. Důvod návratu k původnímu názvu lze pochopit, od r. 1877 se totiž majitelem šebetovského velkostatku stává opět Mořic, přesněji baron Mořic Königswarter.

Mapa stabilního katastru z období po r. 1871 zachycuje Mořicův dvůr v nezměněné podobě. Nově je zde pouze zakreslena příjezdová cesta, odbočující z okresní silnice a již zcela kopírující dnešní stav, a pak také rybníček, který zásoboval celé hospodářství vodou. Ten se nacházel vlevo při vjezdu do dvora a napájely ho dva prameny z nedalekého lesa. Další hospodářské objekty jsou do mapy domalovány dodatečně a my si o nich povíme v následujícím odstavci.

„*Slavny představenstvo obce! - Níže psaný co zastupitel pana Barona Königswartera oznamuje, že u dvora ve Světlém nová budova pro dělníky stavěti se má, což s tímto k vědomosti uvádí a o stavební komisi se uctivě žádá.*“ - Tak zněla žádost o svolání stavební komise, s níž se na počátku listopadu 1882 obrátil vrchní lesmistr a zároveň správce velkostatku Josef Bernhard (ze srpnové přílohy Zpravodaje již víme, že jeho syn Karel byl správcem zdejší sladovny) na místní obecní úřad. Dostal tím příkazu barona Mořice Königswartera, kterému patrně nezbývalo než s narůstajícím počtem dělníků řešit i jejich bytovou otázku. Podle nákresu stavitele Ferdinanda Navrátila z Jevíčka (vyhotoveného 3. 8. 1882) tak vznikl přízemní zděný objekt s původně

Víte, že...

Stav hospodářských zvířat v Mořicově dvoře k:

31. 12. 1890

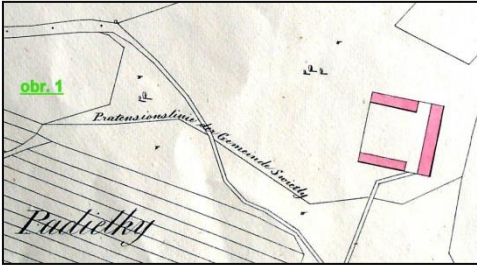
- 4 kobyly, 2 valaši, 2 býci, 46 krav, 27 volů na žír, 25 prasat,

31. 12. 1900

- 85 krav, 2 jalovice, 5 býků, 8 kobyl, 15 valachů, 50 prasat, 30 slepic,

31. 12. 1910

- 22 hříbat, 4 kobyly, 1 hřebec, 4 valaši, 7 krav, 22 volů k tahu, 50 volů na žír, 1 osel, 2 prasata, 50 slepic, 10 kachen a 10 jiné drůbeže.

Šebetovský zpravodaj

plánovanými dvaceti, ve skutečnosti však s šestnácti postavenými, zrcadlově proti sobě obrácenými byty, které se skládaly zvenčí přístupné kuchyně, pokoje a komory. Budova stála vpravo při odbočce do dvora a za ní se nacházela zelinářská zahrada *(obr. 2, výřez)*. Jak se v těchto „bytech“ žilo za první republiky, zaznamenal někdy kolem r. 1970 kronikář Rudolf Wilhelm na základě vzpomínek Josefa Dokoupila z čp. 151: *„Dělníci bydleli ve dvoře, v budově blízko dvora, která byla rozdělena ve dvě části a na dvě strany proti sobě. Na obou stranách byly byty proti sobě. Celkem tam bylo 16 bytů. To ani nebyly byty, říkalo se jim kutlochy. Skládaly se z jedné světnice, jedné komory, kde se skladovalo všechno možné. Brambory, řepa, obilí, dřevo, mléko atd. Ve světnici se vařilo, štípalo dříví, spalo, žilo. Dřevníky nebyly, až později se postavily malé kamrlíky. Ve dvoře byly dva byty pro šafáře a drába. Ty už měly světnici, kuchyň a komoru. Dva byty dělníků měly jednu společnou síň, kde bylo také všechno možné.“*

V r. 1890 byly na základě plánů boskovického stavitele Karla Havliny ml. postaveny v sousedství Mořicova dvora tři stodoly sloužící k uskladnění sena a slámy. V následujících letech se areál rozšířil ještě o krytou váhu spojenou se skladovacím prostorem, sklep pro uchování řepy a brambor, přípravnu krmiva a dvě silážní jámy. Rovněž se tu nacházela kovárna a kolářská dílna. Před r. 1930 nechal baron Jan Königswarter vybudovat z nedalekého lesa do dvora vodovod.

Co se týče technického vybavení Mořicova dvora, v kronice obce Světlá můžeme nalézt poznámku, že po r. 1880 byla zakoupena parní mlátička, na které se poprvé mlátilo v r. 1885 a dále stabilní lokomobila, která sloužila k paření píce, k šrotování atd.

V Mořicově dvoře byl především ustájen hovězí dobytek. Podle již zmíněného pamětníka Josefa Dokoupila se zde někdy v období první republiky nacházelo kolem 55 kusů krav, dále jalovice a telata. K práci na poli sloužilo 11 párů volů a stejný počet párů tažných koní. Další koně se pěstovali na chov. Ročně se narodilo přibližně deset hříbat, jimiž se postupně doplňovaly všechny dvory velkostatku. Hřebci byli dva.

„Krmení se dělalo každý den v dolech, říkalo se jim řizně.“ vzpomínal Josef Dokoupil. *„Dávala se sečka, řizky nebo nakrájená řepa, melasa, šrot, a to se míchalo, přehazovalo. Kromě toho každá kráva dostala, kolik nadojila. Např. nadojila 10 litrů, dostala 10 hrnečků šrotu a dvě krávy otýpku sena. Pár koní mimo sena třikrát za den 3 kg ovsa. Mléko se rozváželo každý den do Šebetova do domácností. Předě dveřmi stála konvička, která se naplňovala čerstvým mlékem a prázdná se vracela zase zpět. Mimo toho se denně posílalo o pěti hodinách ráno vlakem 12-15 konví po 25 litrech do Brna. - Každý den se chodilo do zámku s čerstvou smetanou, v létě i v zimě. Nosily se tam také vejččka.“*

Zbourat nebo nezbourat?

Na základě znaleckého posudku vyhotoveného v r. 1912 brněnským stavitelem a odhadcem Emilem Prochaskou činil celkový odhad Mořicova dvora 217 856,32 rak. korun. Součástí tohoto posudku je i plánek s popisem jednotlivých budov *(viz zvláštní příloha)*. Podle vídeňské pojišťovací společnosti „Donau“, u níž nechal baron Jan Königswarter v r. 1930 pojistit všechny budovy velkostatku, činil odhad Mořicova dvora 433 333,- Kč.

Mořicův dvůr se vyhnul zbourání, které po r. 1930 postihlo většinu hospodářských budov velkostatku, a v plném pracovním nasazení se dočkal konce války. Pohroma přišla až v jarních měsících r. 1945, kdy si ustupující Němci, posléze Rudá armáda a nakonec různí nenechavci z řad místních odnesli či odvezli z Mořicova dvora, co se jim právě hodilo (a možná i nehodilo). Seznam se dochoval a je opravdu pozoruhodný, o tom ale až někdy příště.

Na základě Benešových dekretů z léta 1945 byl majetek barona Königswartera znárodněn. Nad pomalu chátrajícím Mořicovým dvorem převzal správu pozemkový fond, který zdejším družstevníkům slíbil, že pokud bude v Šebetově ustanoveno JZD třetího typu *(tj. zavedení společné živočišné výroby, družstevníci byli odměňováni v systému pracovních jednotek a část ve finančních zdrojích)*, převede areál do jeho vlastnictví. V březnu 1953 bylo JZD skutečně založeno a v září téhož roku převzalo Mořicův dvůr. Celá transakce se však neobešla bez složitého jednání, během něhož se JZD zavázalo zaplatit za objekty dvora 170 tisíc korun. Jednání o splacení této částky se poté táhla řadu let. Nakonec k finančnímu vyrovnání nedošlo, protože v r. 1964 byla celá uvedená částka na zákrok zemědělského odboru ONV Blansko a po složitých jednáních na min. zemědělství odepsána.

Na počátku r. 1971 se šebetovské JZD společně s několika okolními družstvy sloučilo v jeden hospodářský celek JZD Malá Haná se sídlem v Knínicích. Na jaře 1993 došlo k transformaci ZD a k 15. 10. téhož roku se stávající ZD Malá Haná rozdělilo na družstva dvě, a to Agropol, agrární družstvo Knínice (převzalo severní část areálu býv. Mořicova dvora se zde stojícími převážně novějšími objekty) a Zemědělské družstvo Knínice v likvidaci (převzalo jižní část areálu býv. Mořicova dvora převážně s původními, v současné době již značně zchátralými objekty). Někdejší hlavní budova je v soukromém vlastnictví a jsou zde umístěny nájemní byty.

S příchodem šebetovského JZD a následně JZD Malá Haná zaznamenal areál bývalého Mořicova dvora řadu stavebních aktivit. Tak již v r. 1953 byly zrušeny byty u příjezdové cesty a celý objekt byl přebudován na drůbežárnu, která svému účelu sloužila do r. 1967, kdy ustoupila výkrmně vepřů „Osaka“. Velkých změn se dočkalo ustájení dobytka, především pak krav, pro které byl v l. 1964-65 vybudován dvouřadý kravín a následně v l. 1965-68 čtyřřadý kravín. Ten byl určen pro 176 dojnic a náklady na jeho výstavbu činily něco kolem 2 mil. Kčs. Po r. 2000 byly oba objekty přebudovány na chov jalovic.

V 60. letech byl zbořen jeden ze seníků pocházející z r. 1890 a na jeho místě vyrostl sklad, později rozšířený o halu určenou k míchání jadrných krmiv. V místě, kde stávala váha se stodolou vyrostla v r. 1991 nová silážní jáma, která tak doplnila silážní jámu vybudovanou v pol. 60. let v sousedství dvouřadého kravína. Dvě silážní jámy vyhloubené před r. 1913 byly opraveny a spojeny do jednoho celku.

Původní stáje Mořicova dvora sloužily svému účelu přibližně do r. 1994, přičemž v jižním křídle byli ustájeni býci, v západním křídle jalovice. Změn se dotklo pouze severní křídlo, jehož část byla předělána na šatny a sociální zázemí pro dělníky. Kdysi obytné stavení vlevo od hlavní budovy prošlo během 50. let rekonstrukcí a vznikly zde kanceláře, kuchyň a jídelna. V nízké budově vpravo od hlavní budovy se nacházely stáje pro pět párů tažných koní. Bývalou mlékárnu a stodolu využívalo JZD k chovu prasat a telat. Sýpka sloužila k uskladnění obilí do r. 1974. V rybníčcích u vjezdu do dvora se nějakou dobu chovali kapři.

Z důvodu zajištění pracovních sil byla v r. 1964 zahájena generální oprava hlavní budovy. Práce byly dokončeny o rok později a do užívání novým zaměstnancům JZD tak mohly být předány tři bytové jednotky v prvním patře a jedna bytová jednotka, dvě svobodárny a sociální zařízení v přízemí.

Číslo popisné? Račte si vybrat!

Tak to je další otazník - čísla popisná. Mořicův dvůr jich totiž na své pouti jednotlivými desetiletími posbíral tolik, že ani sčítací komise mnohdy neměly jasnou představu o tom, které je a které není právě aktuální.

K r. 1858 se v souvislosti s Mořicovým dvorem uvádí čp. 50. To je však v následujících letech přeneseno na domek v Dolních Kapouňatech a během sčítání obyvatel v r. 1868 je dvůr, respektive jeho obytná část nově zaevidována pod čísly 93 a 104. Podle složení nájemníků lze odvodit, že v prvním případě šlo o hlavní budovu, v druhém o nízké stavení po její levé straně.

Během sčítání obyvatel v r. 1880 je v Mořicově dvoře zapsáno pět bytů, všechny pod čp. 93. Zda šlo ve skutečnosti o jednu či o dvě budovy

říjen 2020

není ze seznamu zřejmé. Čp. 104 se ve stejné době z nějakého důvodu objevuje na domku v Horních Kapouňatech. Když tento obdrží po zrušeném Stěničkovu mlýnu na Bělé čp. 51, stěhuje se čp. 104 zpět do Mořicova dvora. Během sčítání v r. 1890 je dvůr jednotně zapsán pod čp. 103, které ve skutečnosti náleželo cihelně.

Po r. 1882 je při vjezdu do Mořicova dvora postavena budova o šestnácti jednoduchých dělnických bytech, která je zaevidována pod čp. 107. K r. 1900 se ve dvoře zmiňuje hlavní budova s čp. 104 a byty pro dělníky s čp. 107. V r. 1910 jsou obě budovy sjednoceny pod čp. 107, aby se během sčítání v r. 1920 znovu rozdělily na čp. 104 a 107. Po r. 1925 je celý areál Mořicova dvora veden střídavě pod čp. 104 nebo čp. 104 a 107. Přestavbou domu na drůbežárnu v r. 1953 čp. 107 zaniká.

Správcem nebo nájemcem?

Hlavní osobou v Mořicově dvoře byl správce, který odpovídal za chod celého hospodářství. K ruce měl šafáře a dva-tři dráby. Dělníci, tedy muži, ženy a často i jejich starší potomci pracovali podle potřeby na polích či ve chlévech. A rozhodně nešlo o žádnou lehkou práci, což dokládá ve svých vzpomínkách i Josef Dokoupil: *„Vstávalo se po 4. hod. ráno, koně museli být nakrmení do 6 hod. V 6. hod. se již vyjíždělo na pole. Svoji práci určenou správcem musel každý udělat. Např. se svázelo obilí do dvora k mlátičce. Za den musel každý forman svézt čtyři fůry. Od 11.30 do 13. hod. se krmilo podruhé a v 6. hod. večer potřetí. Krmení trvalo dvě hodiny. - Ženy vstávaly ještě dříve. Ráno se odházel hnůj, nakrmilo se, umyla se vemen a začalo se dojít. Začalo se dojít před pátou hodinou, zapoledne v 11. hod a večer v 6. hod. Přicházelo se až někdy po 8. hod. Na jídlo nebylo někdy ani času. Ráno ženy po dojení jezdily ještě s mlékem a potom na krmení. Muži krmili z futráže. Byly to velké bedny, futerny, kde bylo krmení, které se dávalo do necek zvaných hartl, a potom se dávalo dobytku.“*

Zatímco rodiny dělníků pocházely většinou z blízkého okolí, správce, šafář a drábi se rekrutovali z nejrůznějších koutů Moravy a Čech. Je na místě, abychom si aspoň některé z nich představili.

1858

Nejstarší soupis obyvatel Mořicova dvora pochází z r. 1858. Společně se svými rodinami jsou v něm uvedeni pacholci Antonín Špaček, Bartoloměj Švancara, Tomáš Monhort, Martin Látal a Josef Fučík. Celkem se jednalo o 17 osob.

1868

V r. 1869 nastoupil do Mořicova dvora nový správce čili *„u hrubého statku dvorského hospodář“ Ondřej Blábolil (*1838, Chýnov u Tábora)*, který před svým příchodem zastával místo šafáře na panském dvoře v Hájku nedaleko Kolína, kde se také na počátku r. 1869 oženil. Zemědělství měl tento mladý muž evidentně v krvi, čemuž se ostatně nelze divit, protože už jeho děd a nakonec i otec zastávali místo šafáře na velkostatku Schwarzenberků v rodném Chýnově u Tábora. Někdy kolem r. 1875 si Ondřej Blábolil dvůr propachtoval, načež zde úspěšně hospodařil až do konce r. 1882, kdy dvůr znovu převzal do své režie velkostatek. Kam se poté správce s manželkou Alžbětou a šesti dětmi poděl, to se mi zatím zjistit nepodařilo.

V dalším z bytů žila rodina Emanuela Löffelmana, který pocházel ze Želiva na Pelhřimovsku a do Mořicova dvora se přistěhoval s manželkou, dcerou a synem někdy po r. 1858 z Jevíčka. K r. 1868 se uvádí jako revírník, přičemž trochu zavádějící je dodatek *„u hrubého statku“*, což bylo označení pro chlévy. Jeho syn František byl v téže době lesním praktikantem v hájovně na Pohoře. Společnou domácnost s Löffelmanovými sdílel vrchní adjunkt Adolf Pitzek rodem z Lipníku nad Bečvou. Služebné práce vykonávala Františka Komoňová z Jevíčka.

V domku po levé straně hlavní budovy žily čtyři rodiny pacholků.

1880

K r. 1880 je v Mořicově dvoře zapsána rodina správce Ondřeje Blábolila se služebnou Antonií Tesařovou z Cetkovic, dále dvě rodiny pacholků při koních a dvě rodiny pacholků při volech. V dalším bytě žil panský myslivec *„ve službě“* a jinak vdovec Emanuel Löffelman s dcerou Amálií a služebnými Františkou Endtovou z Podolí a Annou Ošlejškovou z Protivanova.

Po odchodu Ondřeje Blábolila, což se stalo někdy krátce po r. 1880, byl správcem ustanoven jistý Alois Zeidler z dnešního Rakouska. Podle světelské kroniky prý špatně hospodařil, proto byl sesazen a v r. 1885 na jeho místo nastoupil Bohumil Franz z boskovického panství.

1890

V r. 1885 se novým správcem v Mořicově dvoře stal - jak již víme z předchozího odstavce - **Bohumil Franz (*1856, Lomnice u Tišnova)**. Stejně jako kdysi Ondřej Blábolil, i on pocházel z rodiny panských šafářů. Jeho otec Antonín Franz byl správcem na dvoře velkostatku v Lomnici u Tišnova, odkud se později přestěhoval i s rodinou na dvůr do Svitávky.

V únoru 1886 se tehdy již třicetiletý Bohumil Franz oženil s Růženou (Rosou) Luňáčkovou, dcerou hostinského z Protivanova. V Šebetově se jim narodily dcery Kamila a Frederika. Franzovi bydleli v hlavní budově a zaměstnávali služebné Vincencii Langrovou z Hor. Štěpánova a Annu Bílkovou z Knínic.

Druhý byt v hlavní budově obýval s manželkou a dvěma dětmi šafář Tomáš Příbyl z Cetkovic, třetí byt s manželkou a dvěma dcerami pak *„topič parního kotle“* Peregrín Doskočil z Poříčí u Letovic. Na čp. 104, tedy buď v hlavní budově, spíše však v nízkém stavení po její levé straně dále žila Anna Ernstová, vdova po správci z baronova maďarského panství s dcerou Johanou a služebnou Josefou Kubínovou z Cetkovic. Byt zde měl i ponocný František Koutný z Knínic (s manželkou, třemi dětmi a švagrovou) a bývalý pomocník v panské kuchyni, nyní dělník Vincenc Koudelka z Bukové s manželkou a dvěma dětmi.

Na čp. 107, což byly nedávno dokončené byty při vjezdu do dvora, žily rodiny pomocného šafáře Antonína Jedličky ze Světlé, pacholka u volů Tomáše Augusty z Cetkovic, nádeníka Františka Krčky ze Škrlovic, kočího Františka Klimeše z Rájce, pacholka u koní Vincence Kuby z Jaroměřic a pacholka u krav Františka Honzáka z Vanovic.

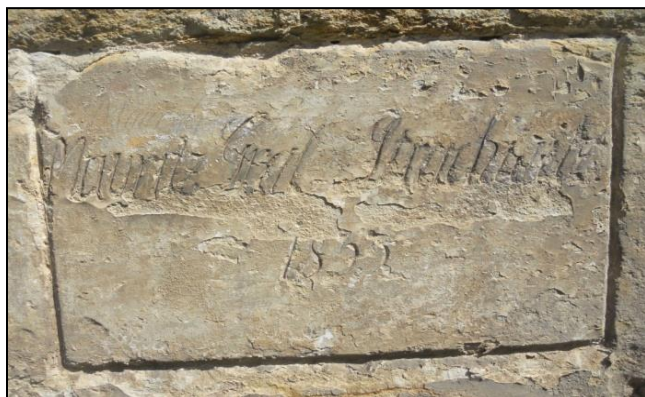
1900

Po r. 1896 si od barona Jana Königswartera pronajali Mořicův dvůr včetně asi 1600 ha polí akcionáři cukrovaru v Drahanovicích a do „vedení“ dosadili své zaměstnance. Správcem dvora se tak stal jistý **Maxmilian Gold (*1861)**, který byl svobodný a pocházel z Ostravy. Byt s ním sdílel rovněž svobodný ekonom či účetní Johan Riedich z dnešních Svobodných Heřmanic u Opavy. Domácnost vedla Marie Hegerová z Roubaniny, služebnou byla Štefanie Skácelová z Dešného. V domě rovněž žili rodiny dvou drábů, totiž Františka Pospíšila z Hluchova u Litovle a Františka Krále z Drahanovic, a dále zřejmě i rodina šafáře Františka Vysloužila ze Lhoty na Olomoucku.

Zcela zaplněno bylo všech šestnáct malinkých bytů, oněch - jak se podle Josefa Dokoupila říkalo - „kutlochů“. Zapsáno je zde čtrnáct rodin čeledínů, jedna rodina vdovy nádenice a dvě svobodné nádenice, tedy včetně dětí nejrůznějšího stáří neuvěřitelných 76 osob! Zatímco čeledíni pracovali povětšinou u koní nebo u volů, jejich manželky se staraly o krávy a prasata.

1910

Z dolnorakouského Immendorfu pocházel **Josef Krimmel (*1872)**, který nastoupil jako správce do Mořicova dvora v r. 1905. S manželkou

Základní kámen Mořicova dvora. (2. 9. 2020)

Západní křídlo stájí, vpravo sklep. (2. 9. 2020))

Stodola pro uskladnění sena z r. 1890. (2. 9. 2020)

Zašlá sláva ... (2. 9. 2020)

Situační plán Mořicova dvora z r. 1913.

1. Obytná budova - 2. Sklad - 3. Stodola - 4. Stodola na uskladnění slámy - 5. Stodola - 6. Mlékárna a sklad - 7. Sýpka - 8. Stáj - 9. Sklad - 10. Mostní váha a bouda - 11. Sklep - 12. Chlévy a sýpka - 13. Příprava krmiva - 14. Komín - 15. Obydlí - 16. Obytný dům pro dělníky a kovářská dílna - 17. Záchod - 18. Brána a oplocení.

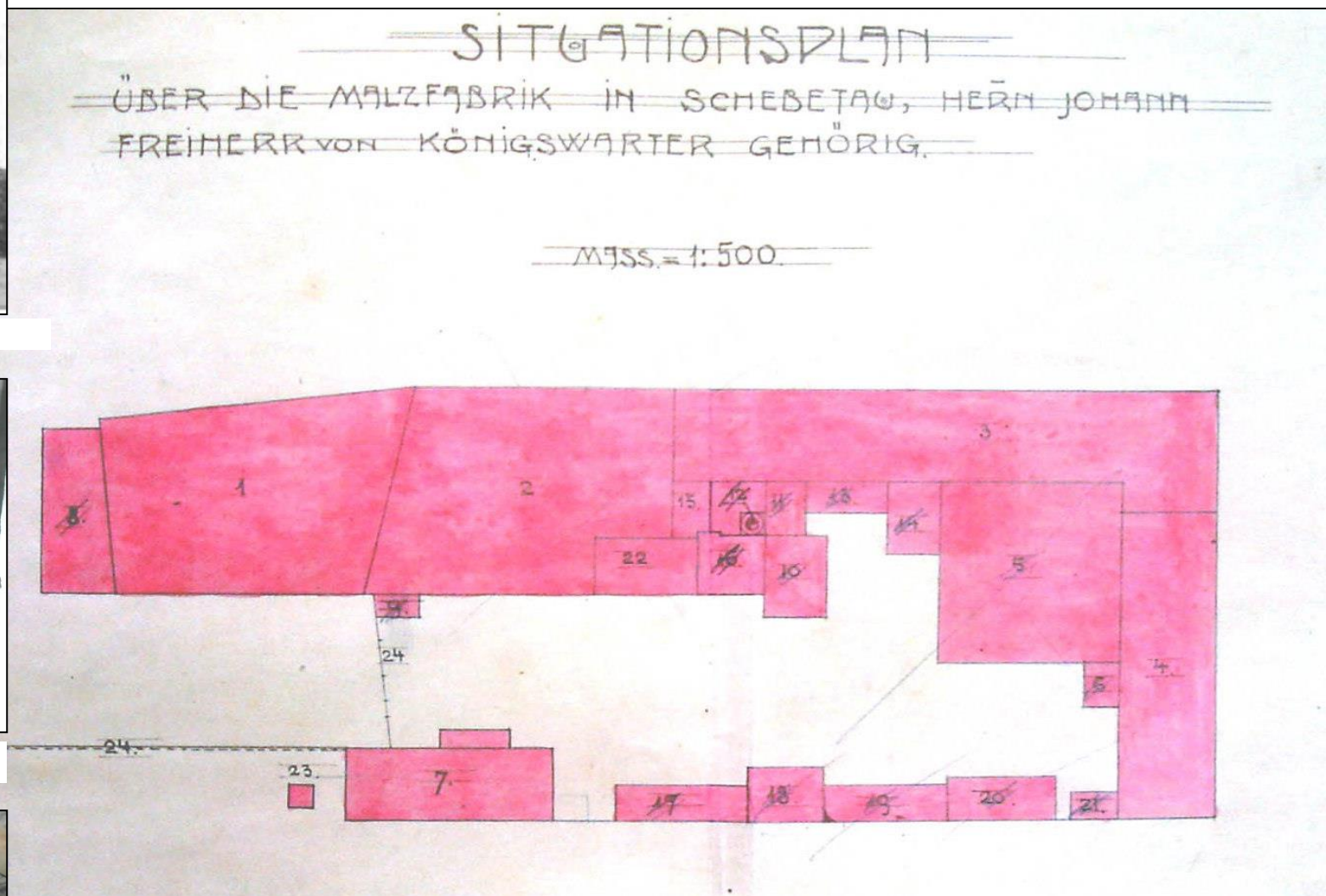
Nádvoří sladovny kolem r. 1905.

Místnost (sklep) bývalé prádelny. (18. 7. 2020)

Půda sladovny s atypickou vazbou. (18. 7. 2020)

Situační plán sladovny z r. 1913.

1. - 3. Sladovna (humna, hvozď) - 4. - 5. Sladovna, sýpka - 6. Kancelář - 7. Obytný dům - 8. Sklad - 9. Nářad'ovna - 10. Kotelna - 11. Strojovna - 12. Komín - 13. Koupelna - 14. Mlýnice - 15. Přístupové schodiště - 16. Místnost pro dělníky - 17. Kurník a dřevník - 18. Stodola - 19. Dřevník, sklad uhlí - 20. Sklad uhlí - 21. Záchod - 22. Sušárna - 23. Zahradní domek - 24. Brána a oplocení